

Trag Biljke NEDELJNIK #046 - SMENA ZONA KROZ SEZONE

Datum: 01. Septembar

NAPOMENA pre čitanja:

Pošto je Nedeljnik dugačak, da biste videli celi tekst kliknite na opciju "**Prikaži celi Nedeljnik**" koja se nalazi iznad ovog naslova i otvoriće vam celi Nedeljnik. Istu opciju imate i na kraju teksta.

Kratak sadržaj:

Smena zona kroz sezone

Nadin kutak

Kada je pravo vreme da započneš svoju baštu?

Kako da razlikujete celer korenaš i celer listaš?

Izašli su kalendari za septembar

Najbolje pitanje ove nedelje u Učionici

5 biljaka koje možete da posadite uz kupusarice

Kako da iskoristite ostatke paradajza koji je zahvaćen plamenjačom, virusima, pepelnicom?

Izdvajanje semena koje sam radila ove nedelje

Mušmula

Podsetnik na rokove

Obaveštenje o slobodnim mestima na platformi

„Želela sam da slikam baštu. Ali fotoaparata ne može zabeležiti onako kako je ja vidim. Prelepu, tek se formira, rađa se, oslikava polako. Sada tek u potpunosti shvatam svaku Biljinu reč. Koliko je moćno ovo živeti. Duboki naklon Tragu Biljke.“

Marina Glišović, iz naše Učionice.

A ja samo želim da osetite istu moć kakvu ima ja kada sam u svojoj bašti.

Kraj avgusta je uvek vreme kada se prebire neka statistika kod nas u Timu. Počinje škola, a mi povlačimo crtu da vidimo šta smo sve korisno uradili u celoj sezoni i šta nam kaže statistika.

Naša Učionica je postala već prepoznatljiv brend i okuplja 29 zemalja i 693 gradova, a primamo 1000 baštovana i puna je u kontinuitetu već godinu i po dana. Individualni program ima 250 mesta i za njega je takođe otvorena lista čekanja. Nije moguće da se

prijavite i da odmah budete prihvaćeni, jer se čeka da neko završi program kako bi neko drugi upao na njegovo mesto. Pun kapacitet mog rada na individualnom programu je 250 baštovana i oko 4300 konsultacija godišnje (plus ili minus 150). To je mnogo priče o baštama.

Statistika danas kaže da je otvorena lista čekanja za Učionicu za oktobar jer je septembar pun.

Statistika danas kaže da je individualni program zatvoren do januara jer su za ovu sezonu popunjena sva mesta. Imamo još 6 baštovana koji čekaju da budu primljeni i individualni program nije dostupan do januara. Puni smo do januara!

U momentu sam se osetila kao neka ptica koja je u svom gnezdu okupila piliće o kojima će da brine, koje će da uči da polete taman na vreme kada su krila dovoljno jaka da izdrže udar vetrova.

I glasno ću da izgovorim: ponosna sam na sve nas ovako čudesne!

Jedina emocija koja se razvija na platformi je osećaj pripadnosti, bezbednosti i podržanosti. Polazim od toga da je današnji čovek dovoljno inteligentan da zna da istraži informaciju o tome kako se sade paprike, a ono što želim da dobije na platformi je izobolje plodova koji su često u njegovoj duši i najlepši.

Jako sam srećna kada mi na konsultacijama baštovani koji ujedno i prate rad u učionicama kažu da ih zadivljuje strpljenje koje pokazujem u učionicama jer nekada i na desetine puta odgovorim na ponovljena pitanja u jednoj nedelji. Čast mi je da radim sa tako dobrim ljudima, jer svako ko je došao na platformu tu je kako bi naučio sve o prvoj liniji odbrane, a to je iz vlastitog dvorišta. Najmanje što mogu je da budem strpljiva, jer je to jedini način da vas zagrlim. Platforma nikada neće biti neki džuboks sitem u kome važi „koliko para toliko muzike“, već je to naša zajednička kuća i važno je da se svaka osoba, bez obzira na kom se programu nalazi, oseća jednako podržano.

S ponosom uvek podvlačim da smo mi jedna od retkih samoodrživih platformi koja je samofinansirajuća. Nemamo sponzore, ne radimo reklame, ne učestvujemo u nekim silnim projektima Zelenih agendi i ne apliciramo za sredstva raznih zemaljskih Ministarstava. Svaki podcast, intervjui, gostovanja, pozivi na predavanja i radionice koji se svakako plaćaju se odbijaju. Ko želi da me čuje ima mnogo prilika za to, celi naš kanal, konsultacije lajv pa nema potrebe da „hodam po kućama“. Jednom sam se udružila sa institucijom i Udruženjem na projektu koji je trebalo da zaštiti prirodu i tako su ga lako prodali u političke ciljeve, pa sam naučila lekciju. A tada sam videla iz bočnog reda sve što je i trebalo da vidim i bila je odlična škola danas. Trag Biljke je privatni posed na koji ne možeš da uđeš bez pozivnice.

Dalja statistika danas glasi 69 miliona pregleda na You Tube, 335 312 pratilaca na FB stranici, 240 000 pratilaca na Instagramu. S obzirom da je metoda Motivacionog bio baštovanstva mlada i prastara ujedno, s obzirom da su Motivacione bio bašte često izložene pogledima okruženja više nego da spustite svemirski brod u svoje dvorište, ovi podaci su mnogo veliki uspeh. Sve što govorim ima za cilj da vas oslobodi strahova, približi prirodi i resursima kako biste bilo što više nezavisni. Nije moguće

uzgajati uz prirodu, a da u tom uzgoju primenjujete strahove koje vam je ugradila neka nasleđena, konvencionalna metoda. Transformacija svesti mora da se desi.

Najveći blagoslov u mom životu je to što živim prilično izolovano od svega pa i nisam svesna veličine ovog poduhvata. Postanem ga svesna tek kada odem u civilizaciju pa me zaustavljaju ljudi, žele da se slikaju sa mnom, grle me i ono što mi govori da je ovo što radimo oličenje dobrote je to što me svi gledaju nekim lepim pogledom. Onako kao kada ja gledam štene, malo maće ili neku biljku u bašti. Taj nežan pogled mi kaže sve o našem radu.

Kada biste samo znali koliki rad celog Tima stoji iza ovog! Mislim da više niko od njih nema neki privatni život koji nije usko povezan sa Tragom Biljke. Svi ulažu veliki napor da unaprede ideje i mene „konvertuju“ na jezik koji će većina da razume.

Naša snimanja su posebno dinamična jer mladog snimatelja napada celi predatorski lanac. I često mi kaže kako ima osećaj da ga prate pogledom i testiraju njegovu izdržljivost. Nakon završenog snimanja vraća se kući sav izujedan jer to vam je tako u mojoj bašti, insekti žele da ga upoznaju, a to je moguće samo ako ga probaju.

Kada bismo samo svaki trenutak u životu iskoristili kao učenje o suštini oprosta. To nije osećanje u kome prelaziš preko neke uvrede, povrede, gubitka jer osećaš ili saosećaš i smatraš da tako treba. Oprost podrazumeva jednu duboku svest o svojoj poziciji i izmeštanje iz uloge žrtve. Svaki put kada sam oprostila, a to radim svaki dan, ja sam to uradila iz osećanja moći nad pozicijom u kojoj se nalazim u odnosu na oprost. Jer tu više nije važno ko je i šta je uradio već moja percepcija čitave situacije. Vidite, biljke nas svaki dan uče da praštamo, a tek celi predatorski lanac! I tek onda kada se izmestite iz uloge žrtve, kada shvatite da ste punim bićem u onom što vam pripada bez obzira koliko se to vama dopada tada nastaje suštinski mir.

Juče sam osećala nemir zbog neke neprijatne situacije i pokušavala da rasvetlim taj nemir. Tražila sam atavizme straha, tražila sam tu Biljanu koja je slaba i u nekom ćošku brine i kada sam rasvetlila pozicije tih likova počela sam da se radujem nevolji. Sagledala sam je kao priliku za pomeranje granica. Kakvo iskušenje! Mogućnost da porastem! Da naučim neki novi sistem pomeranja zidova jer tako ću biti korisnija prirodi.

Tek kada počnete da se radujete nevoljama jednako kao i dobrim životnim okolnostima počinje vaš protok koji zovem suštinskim oprostom. Tek kada počneš da se raduješ nevoljama nevolja više neće biti. Prestaju da postoje kao takve.

Nemojte da mislite da nam najeзде dolaze slučajno. Svaka je tu da bude lakcija. Koliko je u vama nesređen odnos sa sobom toliko će i najeзде u bašti biti veće.

Ove sezone je moja bašta tiha. Nema najeзде, nema čak ni voluharica. Ali ja znam da je razlog tome moj unutrašnji spokoj. Zalepila sam se onako kako treba po milosti prirode. Motivaciona bio bašta je došla u moj život kako bi me razbila na komade i slepila po meri prirode.

Svaka ideja nam dolazi od Boga i često se umeša naša lična kalkulacija pa ideje odbacujemo. Meni je bila potrebna hrabrost da svoju prigrlim i počnem da protičem sa njom.

Koordinator: Goran Pivašević

Direktor: Jovan Banović

Jutjub kanal: Jovan Banović, Jan i Sanja Rakić, Goran Pivašević

Instagram: Katarina Kremenović

Tik tok: Jovan Banović

Fb stranica: Goran Pivašević

Administrator platforme: Nada Radinić

Autor tekstova, edukativnog programa i video materijala sam ja, Biljka.

Trag Biljke je jedna od retkih samoodrživih platformi koja okuplja 30 zemalja, 3 kontinenta, 694 gradova.

Trag Biljke pokrenula sam ja, Biljka, pre 10 godina. Često se ime piše pogrešno sa malim b, a zapravo u nazivu je moje ime. Tako nas na engleskom prevode kao Trace of plants, ali bi trebalo Trace of Biljka.

Dan kada sam izgubila oca bio je jako čudan. Na naša kućna vrata tog dana ušlo je mnogo teških vesti. Njegova smrt, prva hemioterapija, svest da gubimo dom, jedan pas koji mi je umro na rukama, veliko nevreme koje je skinulo pola krova sa kuće, tehnička služba koja nam je isključila struju jer (saznala sam tog dana) bili smo u dugovima. Bila sam dobar domaćin tim nezvanim gostima, dočekala ih kako dolikuje sa solju i hlebom i smestila se u fotelju pokušavajući da progovorim koju sa njima. Iako se desilo pre mnogo godina, iako malo toga pamtim iz tog doba jer sam se potrudila da zaboravim, taj trenutak bih mogla da nacrtam do detalja. Ona je sedela preko puta mene, padao je mrak. Kako čovek u trenutku odraste! Gledala sam netremice u tu zapaljenu sveću i mislila sam ako se pomerim tako ću naglo da zatalasam Univerzum da će se spustiti nebo jer je u jedan dan stalo previše.

Naučila sam mnogo toga dana. Shvatila sam da imam moć nad tom situacijom. Jer to je uvek izbor i vežba se nad teškim temama. Počela sam da pričam o tome kako nam je baš lepo bez struje i kako zamišljam da živimo na nekoj planini kao Hajdi. Rekla sam joj kako se Univerzum stara o nama i isključio nam je struju taman u trenutku u kome je bilo potrebno da se sve ugasi kako bismo se zaustavile i sabrale misli. Sve dolazi onda kad treba i na način na koji je potrebno da dođe. Jer mrak je i ne vidi se ni tuga ni briga. Jer mrak je i uz odsjaj sveće lako se senkama crta po zidovima.

I tu noć pričale smo bajke jedna drugoj, a te bajke živimo sada.

Tu noć naučila sam da čovek može da pomeri svoje granice kada preuzme moć koja mu je data nad situacijom. Ali mora da je prepozna. I da bude hrabar da je pusti.

Tu noć sam naučila da nam je dato sve što treba i kada treba kako bismo naučili i iskoristili ta znanja o sebi.

Još sam naučila da se granice bola mogu pomeriti puno tako da dođeš do zida, a onda odjednom i prolaziš zidove kada postaneš svesna da iza tih zidova ništa više nije bol

već je sve ljubav jer je tu sve ono što ti pripada. Naše je pa kako onda da ga ne prigrlimo.

I na pitanje kako je meni ovako lako da grlim ljude odgovor je da odavno prelazim zidove sa takvom lakoćom da tačno znam u kojoj se ćeliji nalazi ljudski čvor.

Pune korpe hrane kao i pune bašte predatora nam jednako pripadaju. Moć jeste u nama.

I podeliću s vama nešto što je najviše uticalo na moj život dalje. Račun za struju je platio neko i dan danas nisam saznala ko je u pitanju. Na isti način je popravljen i krov. Samo su jednog dana došli neki radnici i rekli da je sve plaćeno. Jedno vreme sam se pitala o kome se radi, a onda sam shvatila šta znači činiti dobro zbog vlastite duše i bez aplauza. Dobro činimo bez ikakve želje da nam se kaže hvala već smo zahvalni na prilici da ga učinimo. To je kanalisalo dalje moj život. Danas živim u potpunosti po pravilima Deset Božijih zapovesti i to je jedina garancija za duševni mir. Zato se ne čudite zašto ja nemam naježde. Sve je energija!

Dobro došli u još jedan Nedeljnik!

SMENA ZONA KROZ SEZONE

Kada sam počela da se bavim baštovanstvom ono što mi je bilo potrebno odmah je gomila informacija. Kako početi? Koji je razmak među biljkama? Koje se biljke sade grupno, a koje pojedinačno? Šta orezujem kod sadnje? Do svih tih informacija sam dolazila teško i jako me je zbunjivalo sve to. I ja sam kao i svi vi imala samo jaku želju da pokrenem svoju baštu i mislila sam da je to dovoljno.

Bilo bi mi mnogo lakše da mi je iznad glave stajao neko ko bi mi govorio šta da radim. U to vreme moji „mentori“ su bile seoske babe koje su nekada strpljivo, ali nekada i ne, davale savete, ali to učenje mi nije išlo lako jer ko nema iskustvo u radu s ljudima toliko toga podrazumeva i propusti da podeli kao savet.

Sećam se da sam tada saznala kako jedna Petra uzgaja dobre lubenice i uzela olovku i svesku pa se uputila Petri na kapiju. Petra je pričala o svemu tih par sati jer bila je usamljena i željna društva, ali jako malo sam saznala o uzgoju lubenica. Par godina kasnije sam shvatila da je ona o tome zapravo jako malo znala.

U baštu mi je dolazio deda Rade kao iskusni baštovan i delio savete, ali onda je tu bila obavezna i neka kafa, pa vreme koje sam uvek morala da odvojim i za to, pa mi je brzo to učenje postalo neisplativo jer sam o uzgoju paprika učila kroz miks nekih priča za koje nisam uvek imala vremena.

Kao kada sam učila da pletem čarape i kod učenja o bašti na meni je radilo mnogo baba sa različitim informacijama i terminima koje sam nekada i slabo razumela i hvala im na tome jer sam sada ovde pred vama i pišem uvod u nešto što zovem savršenim programom za početnike i one koji to nisu jer je sinonim za ovaj program PODRŠKA.

Ili da prevedem sve ovo na jezik poeta: ja sam konačno došla tamo gde mi je ponestalo globusa – do kraja sveta i to mog. Kreirala sam savršen projekat u kome se zone samo okreću kroz sezone i isti projekat se godinama može postavljati u jednoj bašti.

Razlog ovome je to što sam ja jedna i za svog ovozemaljskog života neću moći da kreiram sve te bašte koje će biti osnov za promenu koja je potrebna prirodi. Zato sam osmislila nešto što će se postavljati i bez mene pa i onda kada mene ne bude.

S obzirom da sam edukator 15 godina i držim do 4300 konsultacija godišnje tu interakciju sa baštovanima iskoristila sam kako bih došla do metode u kome se spajaju projekat na papiru i snimljene video konsultacije u kojima vam tačno govorim kako da posadite biljke.

Projekat u sebi sadrži:

- 3 analize jesenje zone koje se postavljaju odmah – sezona 2025
- 6 analiza rano-prolećne zone koja se postavlja u martu – sezona 2026
- 3 analize kasno-prolećne zone koja se postavlja krajem marta i u aprilu – sezona 2026
- 8 analiza prolećno-letnje zone (uključujući zonu pinciranja) koje se postavljaju od maja – sezona 2026
- 6 ugrađenih analiza jesenje zone koje se postavljaju od jula – sezona 2026
- 3 ugrađene zimske analize koje se postavljaju od oktobra – sezona 2026
- 6 ugrađenih rano-prolećnih analiza koje se postavljaju od marta - sezona 2027
- 2 ugrađene kasno-prolećne analize koje se postavljaju kao ozima sadnja opciono i od kraja marta – sezona 2027
- Sve ovo je upakovano u 18 analiza koje se dobijaju na papiru koje su ujedno i brošure za učenje o biljnoj kombinatorici.

Berba sa ovog projekta počinje u novembru 2025. a završava se u decembru 2027.

I sve je to stalo u jedan projekat koji se onda rotira svake sezone.

Projekat sam napravila zbog sebe jer sam godinama tragala za idelanim rešenjem koje će baštovane da učini potpuno nezavisnim od mene, a ujedno će ono imati vrednost koju može da nasledi neki potomak koji poželi da se bavi baštovanstvom, a pri tome nema nikakvo iskustvo.

Svi listovi tog savršenog projekta su stavljeni u zasebne košuljice i čuvam ih u kutiji kao posebnu vrednost. Mislim da je sve što sam radila do sada vodilo do ove tačke. Sve greške su vodile do ove tačke. Ja sam konačno došla do svog Grala.

Dok sam radila projekat poslala sam sliku radne verzije kombinatorika Timu i dobila komentar da to zglada kao da komuniciram s vasionom. Tako i jeste. Sada ću vam predstaviti i rotaciju zona kroz sezone kao bi vam bilo jasno da svaka analiza ili gredica mora imati takav koncept kombinacija da vas kroz sezone vodi u rotaciju zona na

jedan tačan način koji ima ugrađene humane vrednosti, a cela bašta je dinamike 6 i daje 70% više hrane nego bilo koja bašta koju ste do sada radili.

Smena zona na projektu - Školski primer projekta od 100 kvadrata

CRVENA – OZNAKA GREDICE

CRNA – SEZONA 1

PLAVA – SEZONA 2

1 RPZ-ZZ PLZ(ZP)	2 RPZ-ZZ PLZ(ZP)	3 RPZ – JZ PLZ
4 RPZ-JZ PLZ	5 RPZ-ZZ PLZ	6 RPZ-ZZ PLZ
7 KPZ-JZ PLZ	8 KPZ-JZ PLZ	9 KPZ-JZ PLZ
10 PLZ-JZ KPZ	11 PLZ KPZ	12 PLZ KPZ
13 PLZ RPZ	14 PLZ RPZ	15 PLZ RPZ
16 PLZ RPZ	17 PLZ _(ZP) RPZ	18 PLZ _(ZP) RPZ

NADIN KUTAK

Piše: Nada Radinić

Ova sezona za nas vrtlare nije bila laka, ali nadam se da smo svi u manjoj ili većoj mjeri zadovoljni svojim rezultatima. Tu ne mislim samo na količinu ubranih plodova, jer rezultati se mjere i savladanim teškoćama, naučenim lekcijama, pobijeđenim strahovima...

U našoj Viber zajednici ima nas preko 1000 vrtlara. Svatko od nas ima svoj doživljaj ove sezone. Neki su doživjeli ushićenje sa samo jednom uzgojenom mrkvom, jer im je prva u životu, a neki su razočarani sa ubranih 3 kilograma jer su očekivali 5. Vidite, na kraju se sve svodi samo na naš osobni stav i njime uvjetovan doživljaj.

Da bi nešto dobio, moraš nešto izgubiti. Čini mi se da je uvijek i u svemu tako. Svakom dobitku prethodi gubitak i obrnuto. Na nama je da iz jednog i iz drugog izvučemo korist. Da rastemo. Kao ljudi i kao vrtlari. Program Trag Biljke je alat koji nam u tome uveliko pomaže, jer sezona je kad god mi to poželimo.

Ovaj tjedan su naš Boravak ušarenile slike raznobojnih plodova, a Domaćinstvo se ispunilo prizorima zimnice i mnogobrojnim staklenkama ispunjenim kiselim krastavcima, grilanim tikvicama, kiselim paprikama, ukuhanom rajčicom...

Od mnoštva recepata iz našeg Domaćinstva, prenosim vam dva recepta:

- prvi je recept za kečap od rajčice, naše članice Ljiljane Nedeljković koja ga tako radi preko 30 godina.

KEČAP

2,5 kg zrelog paradajza

2 glavice crnog luka

1 čen belog luka

1/2 šolje šećera

1/2 šolje sirćeta

1 ljuti feferon (po želji)

so

4 karanfilića

2 lista lorbera

1/2 kašičice cimeta

Paradajzu odseći peteljke sa zadebljanjima, prepoloviti, malo iscediti i iseći ga na krupne kocke. Izmiksati ga, ispasirati i staviti da proključa, pa staviti ostale začine: crni i beli luk oljuštiti, sitno naseckati i staviti ga zajedno sa šećerom, sirćetom, karanfilićem, lorberom i feferonom. Sve lagano ukuvati na srednjoj temperaturi, mešajući povremeno dok se ne zgusne kao pekmez. Pri kraju neprestano mešati.

Skloniti ga s vatre, pa sipati u zagrijane flaše i pasterizovati 15 min. na 80°C ili uviti u čebe.

Naša Mia Božić je isprobala Ljiljanin recept. Vrlo je zadovoljna i preporučuje ga, a napisala je i postupak kako je ona radila:

„Iseckati paradajz na komade i staviti u šerpu pa kuvati na tihoj vatri da omekani. Izmiksati ga i pustiti da proključa... Kad proključa procediti kroz pasirku ili cediljku tako da odvojimo kožu i semena. Zatim vratiti smesu u lonac i dodati ostale sastojke i začine. Mešati i kuvati na umerenoj vatri dok se ne dobije željena gustina.

Kečap probajte u toku kuvanja i adaptirajte odnos začina po potrebi... Ja volim kiselij i slaniji kečap pa sam dodala još soli i sirćeta.

Kad postignete željenu gustinu, izvadite lovor i karanfiliće iz kečapa i ulijte ga vrućeg u sterilisane i tople tegle. Okrenite naglavačke i prekrijte dekom da se ohladi polako. Proverite vakum pre odlaganja na policu u špajz.“

♥ Hvala Ljiljana i Mia!

• Drugi recept je od naše Anđelke Šafran, a ona nam kaže ovako:

„Ovo je recept po kojem godinama kuham paradajz. Odličan je za pizzu i dodatak svim drugim jelima.

GUSTI PARADAJZ SOK

10 kg paradajza, 3 veća luka, 1 glavica češnjaka, po 1 vezica peršina, celera i bosiljka, sol i šećer po ukusu.

Postupak: Sve sastojke narezati. Prvo kuhati paradajze oko sat vremena, dodati ostale sastojke i kuhati dok se smjesa ne zgusne. Propasirati i kuhati do željene gustoće, pred kraj dodati po želji sol i šećer. Kuhati još 15 minuta. Sipati u vruće teglice ili boce. Čvrsto zatvoriti i staviti u pećnicu zagrijanu na 90 stupnjeva najmanje 30 minuta. Ostaviti u pećnici dok se staklenke potpuno ne ohlade.“

♥ Hvala Anđelka!

A što ovaj puta možete naći na mom blogu?

Kako bismo nastavili u istom tonu, ja sam vam također pripremila recept sa rajčicom, ovaj puta za sataraš, onako kako ga je radila moja pokojna mama – s krumpirom.

Kako najbrže i najlakše ukloniti kožicu s rajčice i usitniti ju?

Što je likopen i kako ga sačuvati kada kuhamo rajčicu?

Kako na Krku rastu rajčice uz bazen?

... i još neke lijepe stvari vas čekaju na ovom linku: [NADIN KUTAK 46](#)

♥ Lijep pozdrav!

KAKO DA RAZLIKUJETE CELER KORENAŠ I CELER LISTAŠ?

Onda kada počnete da proizvodite hranu za celi predatorski lanac, ne samo za sebe, ušli ste u klub nas koji živimo u skladu s prirodom. U bašti uzgajam toliko puno biljaka koje zapravo ne konzumiram ali jedu ih moljci, sovice, vaši, buhači, stenice i trista čuda mojih stanara u bašti. Ne možete imati baštu u kojoj funkcionišu integralni sistemi ukoliko uzgajate samo ono što volite da jedete. To se ispostavilo kao neko pravilo.

Oni koji me privatno poznaju znaju da ja nisam neki gurman i da mogu da pasem travu jer začine u ishrani gotovo ne koristim. Pomalo zavidim onim kuvarima koji ubace mnogo začinskih biljaka u jelo i dobiju neku pravu alhemiju, zavidim i ujedno se divim. Ali ja nisam ta priča jer hrana koju konzumiram je uvek autentičnog ukusa hrane koju jedem. Tu dolazimo do celera u priči jer ja ih zapravo ne konzumiram ali većina moljaca ih obožava pa imam svake sezone po 150 sadnica celera u bašti. Divim se toj biljci jer njen učinak u bašti za sistem zaštite od moljaca je neverovatan. To su one situacije u kojima mi se žalite da na celeru primećujete promene, a on zapravo samo radi svoj posao, čuva vašu baštu.

Zato je važno uvek posaditi dovoljno celera za sebe i za predatore i onda imamo mirnu baštu.

Po programu uzgajamo celer listaš i korenaš i tokom sezone stalno naglašavam da se oni različito uzgajaju u sezoni pa je zato i važno da iz razdvojite ili dobro obeležite kako se ne bi pomešali. Ali to je ujedno i često mešanje u bašti pa je pitanje kako da razlikujete celer listaš i korenaš najčešće pitanje na platformi.

Da ponovim...

Celer korenaš – tokom uzgoja mu se skida višak listova da bi se razvijao zadebljali koren.

Celer listaš – tokom sezone mu se vezuju listovi i omotavaju kartonskim rolnicama ili nekim papirom kako bi se drške zbog kojih se uzgaja izdužile i zadebljale.

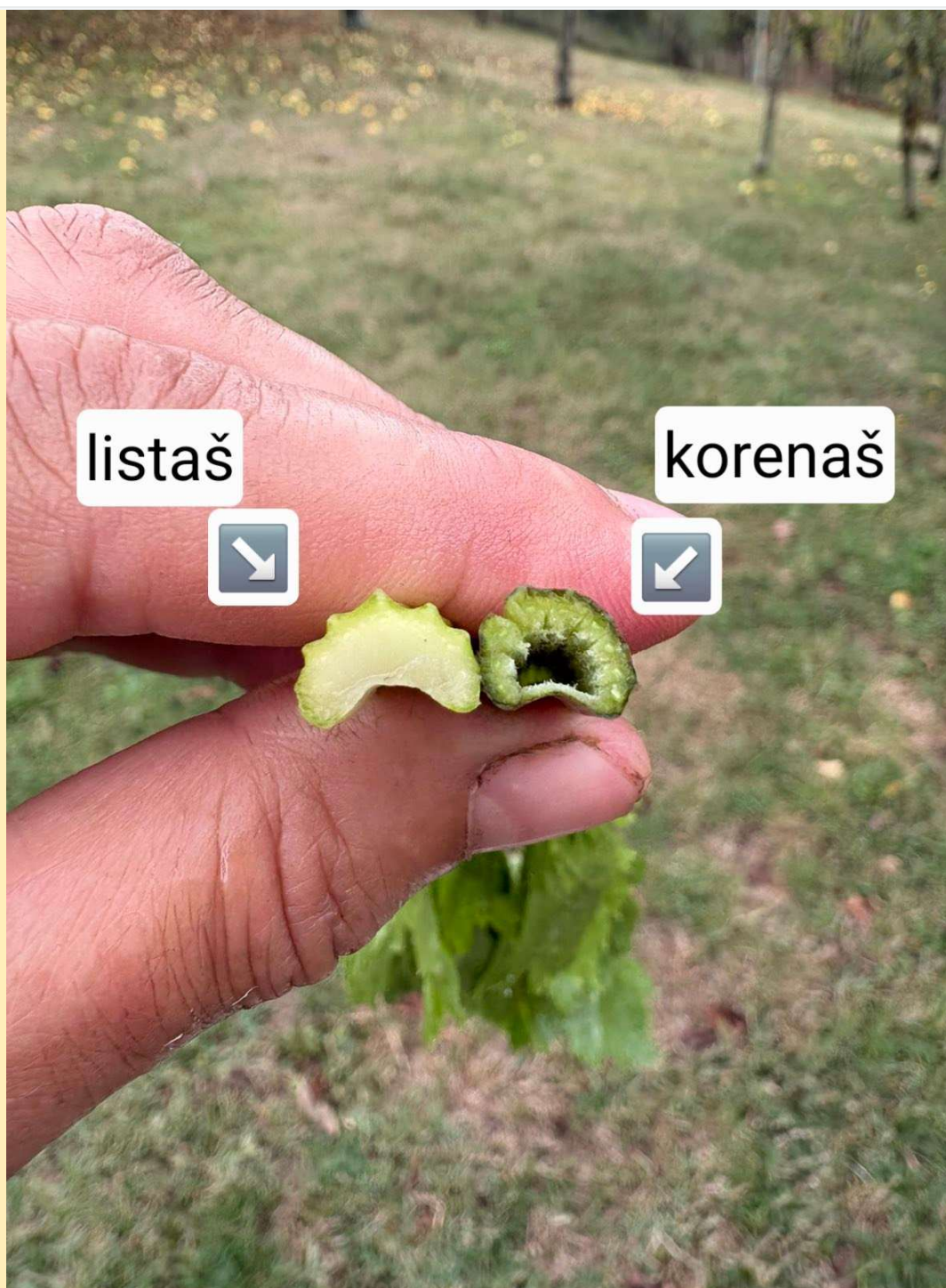
Eto zašto je važno da ih razdvojite ili obeležite jer ako pogrešno postupite kod kulture koja ima potpuno suprotne zahteve nećete dobiti proizvod koji ste tražili.

Ako stavite listove celera listaša i korenaša zajedno razlika u obliku listova je minimalna, ali im se zato boja listova malo razlikuje.

listaš je svetliji od
korenaša

Ali suštinska razlika je u preseku peteljke listova. Drška listova listaša je puna, dok je drška listova korenaša prazna i cevasta. Logično je, listaš se uzgaja zbog drške.

IZAŠLI SU KALENDARI ZA SEPTEMBAR

Na platformi su izašli kalendari za septembar i za sve vas ću napisati šta sejemo ili sadimo u septembru za sve klimatske zone. Svi koji ste kupili naš Edukativni paket pogledajte kalendare za septembar.

Kontinent – završavamo rokove za visoku i nisku boraniju. Ako do sada niste posejali možete još uvek da posejete sorte kratke vegetacije ali se ujedno i pripremite da ih pokrijete agrilom ukoliko se najavi rani mraz.

Grašak sejemo još nekoliko dana i jako je važno da sejete samo sorte vrlo kratke vegetacije ili šećerce.

Od kratkog roka bih izdvojila i tikvice pa tu može samo da se bira sorta kratke vegetacije, Bolonjeze koja dospeva za berbu za 35 dana. Daće vam sigurnu berbu do 6 plodova do kraja sezone. Jako je lepo u oktobru brati mlade tikvice.

Do kraja meseca presađujemo majski i julski rasadnik pri čemu ću vam sugerisati da prvo presadite kupusarice iz majskog rasadnika jer je važno da se što ranije razviju kako bi imale dobar status pre zime. Tek kada ubacite kupusarice pozabavite se ostalim kulturama iz rasadnika.

Vaši koraci su:

1. DS kultura
2. PR kupusarica
3. PR ostalih kultura iz majskog i julskog rasadnika

JBU se seje do polovine septembra pa svi mi koji smo posejali već dva turnusa imamo šansu i za treći.

U prodaji se pojavio luk pa nabavite lučice i obavite sadnju luka za mladu berbu. Ujedno ako volite da jedete mladi beli luk možete i njega da posadite gusto u gnezda kao i crni luk.

Planine – na planinama je rok za setvu mahunarki završen. Ali zato se presađuje čitav julski rasadnik. Napunite svoje gredice hranom.

Primorje – po našem programu počinje svoju novu sezonu. Sejemo sve iz početka pa čak ako imate sadnice paradajza, paprika, patlidzana možete ih ubaciti jer stignu za berbu. S obzirom da ste u avgustu postavili rasadnike sada je važno da se pozabavite DS kultura dok rasadnici ne dospeju za berbu. Početak setve je 10.09. kako bi većina kultura nakon nicanja ušla u ugodniji period.

NAJBOLJE PITANJE OVE NEDELJE U UČIONICI

S obzirom da je septembar period kada možemo da očekujemo i plamenjaču u bašti u Učionici je postavljeno jako zanimljivo pitanje koje se odnosilo upravo na ovaj problem. Naša baštovanka je pitala da li zapravo treba da trošimo vreme i energiju na tretmane paradajza i krastavaca ili je bolje da energiju usmerimo na jesenju zonu.

Plamenjača se u mojoj bašti pojavila na krastavcima i pomalo paradajzu ali ja znam da je krastavac jako osetljiv sada i da je važno samo da ga dohranim kako bih produžila berbu ali zapravo su tretmani gubljenje energije. Plamenjača na paradajzu ne može da napravi veliku štetu jer je on uveliko u berbi pa sam u skladu s tim potpuno

mirna i prepuštam joj ono zbog čega je tu – da se nahrani. Takođe sam ove sezone potpuno u skladu s programom vodila paradajz i dospeo je za berbu baš onako kako sam želele, u dozama i svaki dan u određenoj količini. To je zapravo ples sa paradajzom. Ne volim kada imam pune gajbe plodova prerano jer želim da ga što duže jedem u svežem, a ne prerađenom stanju.

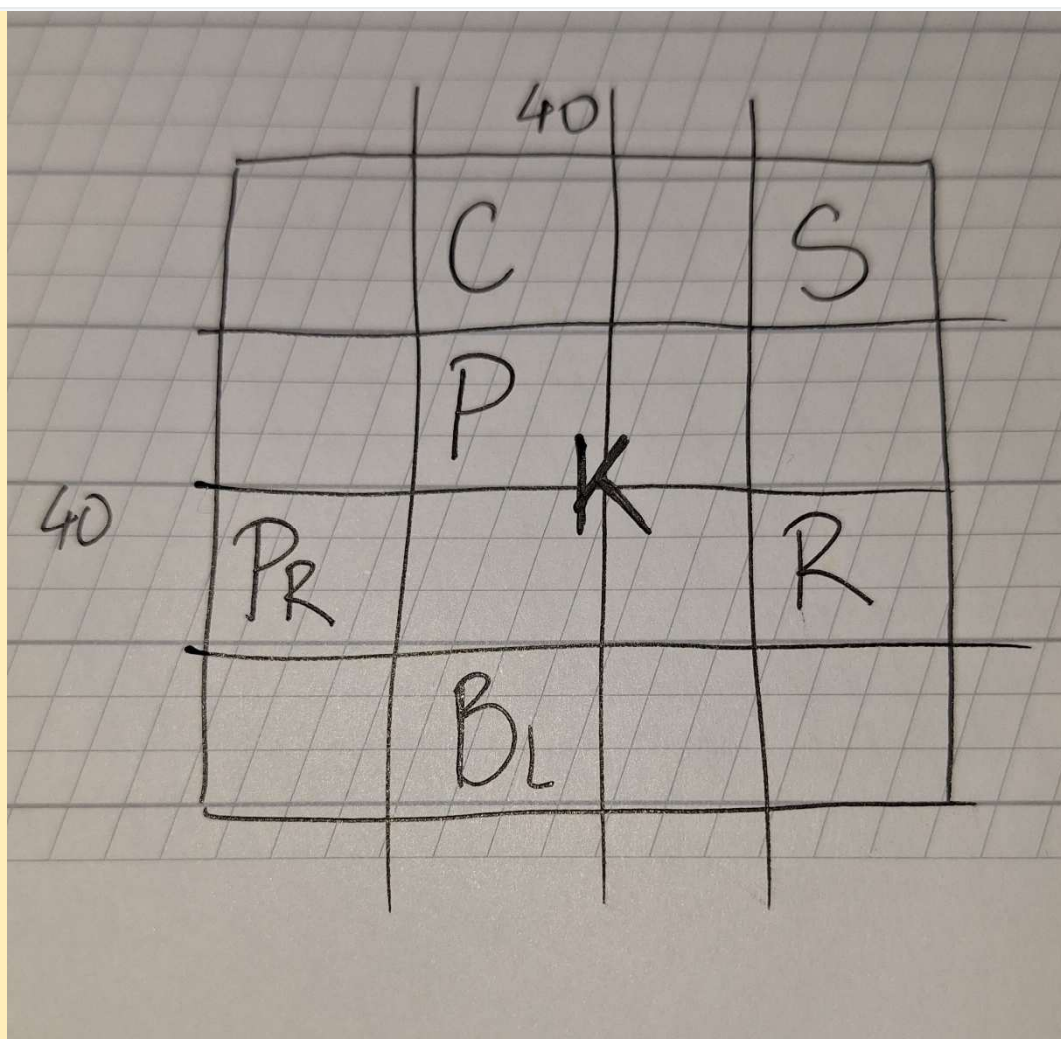
Zato je moj savet svima fokus na jesenju zonu jer krastavac se teško spašava ako ga zahvati u velikom procentu, paradajz nije ugrožen ukoliko ste pratili savete o vođenju paradajza, a dok vi obavite nekoliko uzastopnih tretmana možete da posejete gredicu sa jesenjim kulturama. U bašti je sve... gde ja stadoh neka druga biljka će produžiti.

Pitanje je postavila Sandra Radosavljević, Kontinent 2

5 BILJAKA KOJE MOŽETE DA POSADITE UZ KUPUSARICE

Sada smo usred sadnje kupusarica pa je važno da znate kako možete da udomite eventualni višak presade i da pri tome na 40 cm kvadratnih posejete umesto jedne 7 kultura.

Prvo ćete presaditi kupusaricu. Njoj je važno odvojiti 40 cm kvadratnih u sezoni. Nakon toga ćete oko nje da postavite gnezda za setvu spanaća i rotkvica koje spadaju u BU sistem, jedan praziluk, jednu blitvu, jednu cveklu, obavićete setvu peršuna u gnezdo.

KAKO DA ISKORISTITE OSTATKE PARADAJZA KOJI JE ZAHVAĆEN PLAMENJAČOM, VIRUSIMA, PEPELNICOM

Na konsultacijama sam dobila pitanje da li potrebno spaliti paradajz koji je zahvaćen plamenjačom i dala odgovor: bašta nije inkvizicija da bi podizala lomače i spaljivale biljke

Suživot je promena na koju pristaješ ili ne, nema polovičnog pristupa. Ne možeš malo da zagrabiš od biloških metoda jer priroda prepoznaje licemerje..

Primer sam takve tolerancije i suživota jer su moje biljke zdrave, a bašta odlično plodonosi. Sve vrvi od životnosti!

Znam da su vas učili pogrešno, i mene su. Samo ja sam neposlušna i prilično svojeglava pa se uz fin osmeh koji odobrava uvek uradim po svom. Tako sam i spoznala novi svet, Alisinu zemlju čudesa.

Pogledajte epizodu o sadnji belog luka na plodovima paradajza koji su tada bili oštećeni plamenjačom. Lako možete da je povežete sa rezultatima naredne sezone jer je i snimljena epizoda o berbi belog luka. Fantastični rezultati!

200 g zelenog paradajza sadrži:

2 g Ca,

367g K,

43g P,

42g vit C.

Ili sve što je potrebno biljkama u zimskoj zoni da bi ubrzano rasle i jačale.

Sama biljka paradajza je resurs za N i neophodna je skoro svim brzorastućim kulturama u jesenjoj bašti.

Plodove i celu biljku koristite za uslojavanje, tbđ ili nadogradnju bez obzira da li se na njima nalazi plamenjača, pepelnica ili neki virus.

IZDVAJANJE SEMENA KOJE SAM RADILA OVE NEDELJE

Zahvalnost je prečica do čuda, a ja mu svedočim. Biljke menjaju moj svet, u čipku ga oblače. Kada posejete seme vi omogućavate život. Pokretač ste inicijalne energije koja će u jedinstvenom trenutku da pokrene klicu života. Života naglašavam! To u vašim rukama, to što negujete, to su živa bića koja pamte, komuniciraju i emotivno doživljavaju naš dodir. Biljke su sofisticirani organizmi koji su sposobni da IZ sebe menjaju uslove UNUTAR sebe prilagođavajući se okolini. U svoj lepoti svoje nepokretnosti, biljka pokreće čitav jedan ciklus promena koji omogućava njoj opstanak. Ona ne beži, ne traži i ne skriva se... ona na svom mestu i iz sebe odbranu sprema. Zato, nemojte da im pristupate kao nekom koga morate da zaštitite; one su tu da zaštite vas izazivajući tok promena u vama.

Česta pitanja koja dobijam u inboks su načini izdvajanja semena različitih sorti. Ono što je najvažnije je istina o semenima: seme je biljka koja spava. Sa semenjem tiho razgovaraj, a sa biljkom nežno komuniciraj jer biljka pamti i prenosi informaciju o tebi preko semenja. Ti i biljka ćete se susresti ponovo u narednoj sezoni. U novom obličju. I prepoznaćete se. Kako želite da vas biljka pamti? Tako i postupajte jer ćete svoj odraz videti u njenim "očima.

PARADAJZ - o paradajzu sam puno pisala kao i o fermentaciji njegovog semena. Seme paradajza prati kuriozitet reproduktivne zrelosti semena zelenog paradajza. Proces fermentacije traje dva - tri dana i cilj je dezinfikovati i izvršiti selekciju semena.

PATLIDŽAN - seme patlidžana se vadi mnogo lakse iz ploda koji je potpuno smekšan i zreo. Kod sadnje patlidžana je bitno da odmah odvojote semensku biljku - majku, jer će semenaki plod da uspori celu biljku. Semenski plod se ostavlja na stablu do samog kraja sezone. Nemojte da budete nestrpljivi sa semenskim biljkama jer to može

rezultirati praznim i nereproduktivnim semenima. Ukoliko se desi da morate da uklonite plod, neka dozreva u mračnoj prostoriji sto duže. Seme se vadi strpljivo odvajanjem od pulpe.

BAMIJA - semenski plodovi usporavaju celu biljku jer sva energija biljke je usmerena na novo potomstvo, ali plod bamije daje puno semena i na taj način zahvaljuje. Ostavite plodove na biljci do kraja sezone.

CRNE PAPRIKE - stiču reproduktivnu zrelost tek kada pocrvene.

ČOKOLADNE PAPRIKE - stiču reproduktivnu zrelost dok su čokoladne boje. Ne očekujte da pocrvene.

KRASTAVCI - Vrlo je bitno da plodove ostavite na lozama do kraja sezone. Bez obzira što vam izgleda kao da su semenske - majke zrele, često se to "poverenje" završi sa praznim semenima. Seme krastavaca se fermentiše jednako kao kod paradajza.

BLITVA - biljka koja daje seme kao dvododišnja biljka. Zato je bitno ostaviti prolećnu blitvu preko zime u bašti. Na proleće imam i ranu blitvu kao i semensku biljku. Cvetnu dršku sa semenima samo obuhvatite kesom ili tkaninom, odrežete dršku i odnesete da se dodatno suši.

CUCAMELON - kao i ostale tikvenjače mora da sazri da bi imao reproduktivno seme. Biljka je vrlo zahvalna za uzgoj jer daje mnoštvo plodova na lozi. Ne menja boju kad sazreva kao krastavci ili dinje, pa je jako tesko odrediti zrelost ploda. Definitivno je zreo kad padne sam sa loze! Ja njegovo seme fermentiram kao krastavac.

FRANCUSKI SPANAĆ - ovo je vrlo ukusna i dekorativna biljla. Njeno seme se sakuplja isto kao blitva. Kljavost mu je vrlo niska pa se naoružajte velikim brojem semenki.

SALATE - njima režemo cvetnu dršku koju ubacujemo u kutiju. Semenska drška se nosi na sušenje i nakon izvesnog vremena istresaju se semena.

FERMENTACIJA - pulpu usitnite i stavite u čašu. Prelijete sa vodom 1 cm iznad pulpe. Sacekajte par dana kada će se na površini formirati bela skrana. Skinete skramu i isperite semena. Na ovaj način su semena dezinfikovana i ujedno su uklonjeni loši primerci.

Čuvajte svoje sorte jer je to jedini način da postanete nezavisnim.

MUŠMULA

Ovo je jedna od starih i zaboravljenih voćkica - lepotica Mušmula. Potpuno neopravdano je ova biljka zaboravljena. Danas smo ja i ona malo o zaboravu i nepravdi, a iznad svega o Zahvalnosti. Ova biljka vas nikada neće izneveriti jer svake godine daje obilje plodova. I samim tim činom darivanja ona nas vuče za ruku da je zagrlimo.

Mušmula je neverovatno zdrava voćka, čudotvorna. Njeni plodovi su izvor svih postojećih vitamina i jako je lekovita za ljude koji imaju problem sa vidom. Pored

mušmule samo još goji bobice imaju pozitivno delovanje na očni živac. Inače su sve autohtone sorte lekovite i pravo blago.

Ja obožavam njen ukus, kiselo - slatkast i najbliži je ukusu šipurka. Plodovi se beru u novembru kada krenu prvi mrazovi i konzumira se tek kada je potpuno meka. Od nje se pravi divna marmelada, liker, rakija i zastupljena je u mnogim kulinarским specijalitetima.

Mušmula je potpuno otporna na sve bolesti, mraz, sušu i ne postoji meni poznati insekt koji je napada. Nije zahtevna po pitanju uzgoja. Jednostavno, kao planeta u planeti ona je potpuno samostalni svet. I zaista mislim da nije pravedno što je izbačena nekim hibridima i novim sortama iz uzgoja. Zato joj se vratite i sačuvajte od zaborava. Ja sam posadila pet mušmula. Sada su već u punom rodu. Posadite i vi bar jednu. Samooplodne su i mogu same protiv sveta. Jesen stiže, vreme je za sadnju mušmula. Odgovornost je na nama!

PODSETNIK NA ROKOVE

Podsetiću vas da pogledate vaške kalendare za septembar i da pogledate nekoliko epizoda iz zimske bašte kako bi vam to bilo motivacija da i sada kada je jako toplo, kada i ne mislimo o zimi, postavite zimsku baštu.

Zimska bašta je vaša apoteka jer sve biljke prolaze hormezu.

Znam da vam je teško, sezona je bila jako naporna, ali pomerite neke svoje granice, nađite snagu za još ovaj korak. Moć jeste u nama!

OBAVEŠTENJE O SLOBODNIM MESTIMA NA PLATFORMI

Ako vam je potrebna moja mentorska pomoć i vođstvo kroz celu sezonu, na raspolaganju su vam dve opcije mentorstva kroz našu edukativnu platformu:

Kolektivno mentorstvo – Učionica

Učionica okuplja preko 1.000 baštovana koji zajedno rade, uče i dobijaju podršku prilagođenu svojim klimatskim zonama i nivou znanja.

Slobodna mesta za septembar su unapred popunjena preko liste čekanja, ali možete se prijaviti već sada i rezervisati svoje mesto za oktobar.

👉 Više o Učionici i prijavi na listu čekanja saznaj ovde:

<https://tragbiljke.com/trag-biljke-ucionica>

Individualni mentorski rad – 1 na 1 podrška

Za one koji žele personalizovan projekat bašte skrojen baš po njihovoj meri i svakodnevnom ritmu.

Slobodna mesta za individualni mentorski rad su popunjena do januara.

👉 Više o individualnom radu pročitajte ovde:

<https://tragbiljke.com/projekat>

Slobodna mesta na našoj edukativnoj platformi su svakog meseca unapred popunjena. Učionicu napušta svega nekoliko baštovana mesečno, a za individualni rad imamo jako ograničen broj mesta zato što sam ja jedna i ne mogu da radim sa mnogo ljudi tokom cele godine.

Zbog toga vas u svakom Nedeljniku obaveštavamo o slobodnim mestima, jer smo obećali da ćete upravo vi prvi imati mogućnost da se prijavite i obezbedite svoje mesto.

Nakon prijave na jednu od opcija, kontaktiraće vas naš koordinator Goran Pivašević putem Vibera i objasniti naredne korake.

Sledeći Nedeljnik očekujte u ponedeljak u 10h.

Ako ga ne vidite u svom inboxu, proverite i Promocije ili Spam.

S ljubavlju i poštovanjem,

Trag Biljke Tim